

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Pravilnika o splošnem označevanju predpakiranih živil obsega:

- Pravilnik o splošnem označevanju predpakiranih živil (Uradni list RS, št. 50/04 z dne 6. 5. 2004),
- Popravek Pravilnika o splošnem označevanju predpakiranih živil (Uradni list RS, št. 58/04 z dne 28. 5. 2004),
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o splošnem označevanju predpakiranih živil (Uradni list RS, št. 43/05 z dne 29. 4. 2005),
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o splošnem označevanju predpakiranih živil (Uradni list RS, št. 83/05 z dne 12. 9. 2005),
- Pravilnik o spremembah Pravilnika o splošnem označevanju predpakiranih živil (Uradni list RS, št. 115/05 z dne 20. 12. 2005),
- Pravilnik o spremembi Pravilnika spremembah in dopolnitvah Pravilnika o splošnem označevanju predpakiranih živil (Uradni list RS, št. 115/05 z dne 20. 12. 2005),
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvi Pravilnika o splošnem označevanju predpakiranih živil (Uradni list RS, št. 118/07 z dne 21. 12. 2007).

PRAVILNIK o splošnem označevanju predpakiranih živil

(neuradno prečiščeno besedilo št. 5)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina)

(1) Ta pravilnik določa splošno označevanje predpakiranih živil, ki so v prometu namenjena za prodajo končnemu potrošniku in za oskrbo obratov javne prehrane, v skladu z:

- Direktivo Komisije z dne 15. aprila 1987 o navajanju volumenskega deleža alkohola pri označevanju alkoholnih pijač za prodajo končnim potrošnikom (UL L št. 113 z dne 30. 4. 1987, str. 57),
- Direktivo Sveta z dne 14. junija 1989 o označbah ali znakih za identifikacijo serije, v katero spada živilo (UL L št. 186 z dne 30. 6. 1989, str. 21), zadnjič spremenjeno z Direktivo Sveta 92/11/EGS z dne 3. marca 1992 o spremembi Direktive 89/396/EGS o označbah ali znakih za ugotavljanje serije, v katero spada živilo (UL L št. 65 z dne 11. 3. 1992, str. 32),
- Direktivo Komisije 94/54/ES z dne 18. novembra 1994 o obveznih navedbah na označbah nekaterih živil poleg tistih, določenih v Direktivi Sveta 79/112/EGS (UL L št. 300 z dne 23. 11. 1994, str. 14), zadnjič spremenjeno z Direktivo komisije 2004/77/ES z dne 19. aprila 2004, ki dopolnjuje Direktivo 94/54/ES glede označevanja nekaterih živil, ki vsebujejo glicirizinsko kislino in amonijevo sol te kisline (UL L št. 162 z dne 30. 4. 2004, str. 76),
- Direktivo Komisije 1999/10/ES z dne 8. marca 1999 o odstopanjih od določb člena 7 Direktive Sveta 79/112/EGS v zvezi z označevanjem živil (UL L št. 69 z dne 16. 3. 1999, str. 22),

- Direktivo 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. marca 2000 o približevanju zakonodaje držav članic o označevanju, predstavljanju in oglaševanju živil (UL L št. 109 z dne 6. 5. 2000, str. 29), zadnjič spremenjeno z Direktivo Komisije 2007/68/ES z dne 27. novembra 2007 o spremembi Priloge IIIa k Direktivi 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede nekaterih živilskih sestavin (UL L št. 310 z dne 28. 11. 2007, str. 11),
- Direktivo Komisije 2002/67/ES z dne 18. julija 2002 o označevanju živil, ki vsebujejo kinin in kofein (UL L št. 191 z dne 19. 7. 2002, str. 20).

(2) Določbe tega pravilnika se ne uporabljajo za živila v prometu, ki niso predpakirana, za živila, ki so pakirana na mestu prodaje na zahtevo končnega potrošnika, in za živila, ki so predpakirana za neposredno prodajo in je njihovo označevanje urejeno s posebnim predpisom.

2. člen (definicije)

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo naslednji pomen:

- *označevanje* so vse besede, podatki, trgovska imena, blagovna znamka, slikovno gradivo ali simboli, ki se nanašajo na živilo in se navedejo na embalaži, dokumentu, obvestilu, etiketi, obročku ali vratni etiketi, ki spremlja ali se nanaša na tako živilo;
- *predpakirano živilo* je vsako posamezno živilo, ki je v prometu namenjeno končnemu potrošniku in obratom javne prehrane v embalaži, v katero je vnaprej pakirano, preden je dano v promet, ne glede na to, ali ta embalaža v celoti ali le delno obdaja živilo, vendar v vsakem primeru na tak način, da vsebine ni mogoče spremeniti brez odprtja ali spremembe embalaže;
- *obrat javne prehrane* je obrat, namenjen oskrbi končnega potrošnika s hrano, kot je restavracija, gostinski lokal, šola, vrtec, bolnišnica, in podobni večji obrati;
- *prodajalec* je fizična ali pravna oseba, ki je živilo dala v promet končnemu potrošniku.

3. člen (način označevanja)

(1) Označbe na živilu morajo biti v slovenskem jeziku, na opaznem mestu embalaže, tako da so zlahka vidne, razumljive, nedvoumne, jasno čitljive in neizbrisne ter ne smejo biti skrite, nejasne ali prekinjene z drugim besednim ali slikovnim gradivom.

(2) Ime živila, neto količina, rok uporabnosti in odstotek alkohola morajo biti označeni v istem vidnem polju.

4. člen (prepovedane označbe)

(1) Označbe na živilu ne smejo biti takšne, da bi lahko zavedle končnega potrošnika, zlasti glede:

- njegovih značilnosti, narave, lastnosti, izvora ali porekla, sestave, količine, roka uporabnosti, načina izdelave ali proizvodnje;
- pripisovanja učinkov ali lastnosti, ki jih nima;
- navajanja, da ima živilo posebne značilnosti, če imajo take lastnosti vsa istovrstna živila. Za istovrstno živilo se šteje živilo, ki je razvrščeno v isto skupino oziroma kategorijo živil, glede na njegove lastnosti oziroma definicijo.

(2) Živilom je prepovedano pripisovati zdravilne lastnosti v smislu preprečevanja, zdravljenja ali ozdravljenja bolezni ljudi, ali opozarjati na take lastnosti, razen za naravne mineralne vode, kot določa predpis, ki ureja naravne mineralne vode, in za živila za posebne prehranske in zdravstvene namene, kot določajo predpisi, ki urejajo živila za posebne prehranske namene.

5. člen (predstavitev in oglaševanje)

Določbe prejšnjega člena se uporabljajo tudi za predstavitev in oglaševanje živil, zlasti glede njihove oblike, videza ali embalaže, uporabljenih materialov za embalažo, načina in okolja, v katerem so živila razstavljena.

6. člen (odgovornost za označevanje)

Za označevanje živil po določbah tega pravilnika je odgovorna oseba, ki je navedena na označbi živila iz 7. točke 7. člena tega pravilnika.

II. POSEBNE DOLOČBE

7. člen (obvezni podatki na označbi)

Pri označevanju predpakiranih živil je obvezna navedba naslednjih podatkov:

1. ime, pod katerim se živilo daje v promet (*prodajno ime*);
2. seznam sestavin in količina sestavin ali kategorije sestavin v skladu s 17. členom tega pravilnika;
3. neto količina;
4. rok uporabnosti;
5. serija (lot) živila;
6. posebni pogoji shranjevanja (hranjenja) ali pogoji uporabe;
7. ime in naslov ali firmo in sedež proizvajalca ali tistega, ki živilo pakira, ali prodajalca, ki mora imeti naslov oziroma sedež v Skupnosti;
8. podatek o kraju porekla, če bi izpustitev tega podatka lahko zavedla končnega potrošnika glede pravega porekla živila;
9. navodilo za uporabo, kadar živilo ne bi bilo mogoče ustrezno uporabiti brez teh navodil;
10. pri pijačah, ki vsebujejo več kot 1,2% vol alkohola, dejansko vsebnost alkohola v volumskih odstotkih.

8. člen (izjema glede označbe)

Za določena živila so dovoljena odstopanja glede navedbe podatkov iz 2. in 4. točke prejšnjega člena, če je tako določeno v predpisih, ki urejajo kakovost oziroma zdravstveno ustreznost živil.

9. člen (drugi podatki na označbi)

(1) Poleg obveznih podatkov iz 7. člena tega pravilnika morajo biti na označbi živila tudi drugi podatki, če je tako določeno v predpisih, ki urejajo kakovost oziroma zdravstveno ustreznost živil, ter predpisih, ki urejajo označevanje gensko spremenjenih organizmov.

(2) Vsako živilo, ki je bilo obdelano z ionizirajočim sevanjem, mora biti označeno v skladu s predpisom, ki ureja živila, obsevana z ionizirajočim sevanjem.

(3) Živila, ki vsebujejo glicirizinsko kislino in amonijevo sol te kisline, morajo biti označena v skladu s prilogo 5, ki je sestavni del tega pravilnika.

(4) Živila, ki vsebujejo dodane fitosterole/fitostanole in njihove estre, morajo biti označena v skladu z Uredbo Komisije (ES) št. 608/2004 z dne 31. marca 2004 o označevanju živil in sestavin živil z dodanimi fitosteroli, estri fitosterolov, fitostanoli in/ali estri fitostanolov (UL L št. 97 z dne 1. 4. 2004, str. 44).

10. člen (izjeme)

(1) Ne glede na določbo 7. člena tega pravilnika imajo lahko živila, ki so predpakirana in niso namenjena za prodajo končnemu potrošniku in obratom javne prehrane (npr. biskviti, male čokolade, na letalih, v hotelih), na označbi navedene le podatke iz 1., 4. in 7. točke 7. člena tega pravilnika, pod pogojem, da so ostali podatki navedeni na spremnih dokumentih, ki se nanašajo na živila, in so poslani pred dobavo živila ali hkrati z njo.

(2) Ne glede na določbo 7. člena tega pravilnika imajo lahko živila, ki so predpakirana in so namenjena za dobavo obratom javne prehrane za pripravo, obdelavo, razdeljevanje ali rezanje, na označbi navedene le podatke iz 1., 4. in 7. točke 7. člena tega pravilnika in izpolnjevati pogoje iz prejšnjega odstavka.

(3) Ne glede na določbo 7. člena tega pravilnika ima lahko živilo v steklenicah, namenjenih za ponovno uporabo in so neizbrisno označene in zato nimajo etikete, obročka ali vratne etikete (npr. tradicionalna steklenica za pivo, mleko za namen oskrbe obratov javne prehrane), na označbi navedeno le ime, neto količino in rok uporabnosti živila.

(4) Ne glede na določbo 7. člena tega pravilnika imajo lahko živila, ki so v embalaži ali posodi, katerih največja površina je manjša od 10 cm², na označbi navedeno samo ime, neto količino, rok uporabnosti in sestavine iz priloge 4 tega pravilnika, katere bi lahko povzročile alergijo ter morajo biti navedene v skladu z 38. členom tega pravilnika.

1. Ime živila

11. člen (vrste imen)

(1) Ime, pod katerim se živilo daje v promet (v nadaljnjem besedilu: prodajno ime), je lahko določeno s predpisi, ki urejajo kakovost živil oziroma predpisi, ki urejajo živila za posebne prehranske namene (v nadaljnjem besedilu: predpisano ime).

(2) Če prodajno ime ni predpisano, je živilo lahko označeno z:

- imenom, ki je običajno v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: običajno ime), ali

- z opisom živila in njegove uporabe (v nadaljnjem besedilu: opisno ime), če je to potrebno, da končni potrošnik lahko ugotovi njegovo pravo naravo in ga razlikuje od drugih živil, s katerimi bi ga lahko zamenjal.

(3) Živilo je lahko v prometu tudi s prodajnim imenom, pod katerim se proizvaja in daje v promet v državi članici Evropske unije, če je v skladu z njeno nacionalno zakonodajo. Če takšno prodajno ime potrošniku ne omogoči prepoznati prave narave živila oziroma ga pod takšnim imenom ni možno jasno razlikovati od živil, s katerimi bi ga lahko zamenjal, mora biti to prodajno ime dopolnjeno še z drugim opisnim podatkom.

(4) Če je živilo s prodajnim imenom iz prejšnjega odstavka po sestavi ali proizvodnji tako drugačno od živila, znanega s tem imenom v Republiki Sloveniji, da bi končnega potrošnika to lahko zavedlo, se takšno prodajno ime ne sme uporabljati v Republiki Sloveniji.

(5) Ime živila mora vsebovati tudi podatek o njegovem fizikalnem stanju ali posebnem postopku obdelave (*npr. v prahu, zgoščen, dimljen, sušen, hitro zamrznjen*), če bi izpustitev tega podatka končnega potrošnika lahko zmedla ali zavedla.

(6) Trgovsko ime, blagovna znamka, ali izmišljeno ime ne morejo nadomestiti prodajnega imena živila.

2. Seznam sestavin

12. člen (sestavina)

(1) Sestavine morajo biti navedene v skladu s tem poglavjem pravilnika in v skladu s prilogami 1, 2, 3 in 4, ki so sestavni del tega pravilnika.

(2) »Sestavina« pomeni vsako snov, vključno z aditivi, ki se je uporabila pri izdelavi ali pripravi živila in je še vedno prisotna v končnem živilu, čeprav v spremenjeni obliki.

- (3) Za sestavino iz prejšnjega odstavka se ne štejejo:
- a) sestavni deli sestavine, ki so bili začasno ločeni med proizvodnim procesom in pozneje ponovno dodani, vendar ne presegajo svojih prvotnih deležev;
 - b) aditivi:
 - ki so v določenem živilu prisotni le zato, ker jih je vsebovala ena ali več sestavin tega živila (*prenesena snov*), pod pogojem, da v njem nimajo nobenega tehnološkega učinka;
 - ki se uporabljajo kot pomožna tehnološka sredstva;
 - c) snovi, ki se uporabljajo le v količinah, ki so nujno potrebne samo kot topilo ali kot medij za aditive ali arome;
 - d) snovi, ki niso aditivi, vendar se uporabljajo na enak način in v enake namene kot tehnološka pomožna sredstva in so še vedno prisotne v končnih izdelkih, čeprav v spremenjeni obliki.

13. člen (sestavljena sestavina)

(1) Sestavina v živilu, ki je izdelek iz več sestavin, se šteje za sestavljeno sestavino. Lahko je vključena v seznamu sestavin pod svojim imenom glede na njeno

skupno maso, pod pogojem, da ji neposredno sledi seznam njenih sestavin po padajočem vrstnem redu.

- (2) Navedba seznama sestavljene sestavine na označbi ni obvezna, če:
- a) je sestava sestavljene sestavine opredeljena v veljavnih predpisih Skupnosti in predstavlja manj kot 2% končnega proizvoda, razen v primeru aditivov, ki imajo v živilu kakršenkoli tehnološki učinek;
 - b) sestavljene sestavine vsebujejo mešanico začimb oziroma zelišč in predstavljajo manj kot 2% končnega proizvoda, razen v primeru aditivov, ki imajo v živilu kakršenkoli tehnološki učinek;
 - c) je sestavljena sestavina živilo, za katerega po tem pravilniku ni potreben seznam dodatkov sestavin.

14. člen (seznam sestavin)

(1) V seznamu sestavin morajo biti vključene in navedene vse sestavine živila po padajočem vrstnem redu glede na maso, katera je bila zabeležena v času njihove uporabe pri pripravi živila (*t.i. faza mešalne posode*). Seznam mora vključevati besedo »sestavine«.

- (2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se:
- morajo dodana voda in hlapne sestavine navesti po vrstnem redu glede na maso v končnem živilu; količina dodane vode, kot sestavine v živilu, se izračuna tako, da se od skupne količine v končnem živilu odšteje skupna količina vseh drugih uporabljenih sestavin. Te količine ni treba navesti, če po masi ne presega 5% končnega živila;
 - sestavine, ki so se uporabile v zgoščeni (koncentrirani) ali posušeni (dehidrirani) obliki in so med proizvodnjo povrnjene v prvotno stanje (*v nadaljnjem besedilu: obnovljene*), lahko navedejo v padajočem vrstnem redu glede na maso, ki je bila zabeležena pred njihovim zgoščanjem ali sušenjem;
 - v primeru zgoščenih ali posušenih živil, ki jih je potrebno pred uporabo obnoviti z dodatkom vode, sestavine v razredčenem živilu lahko navedejo v padajočem vrstnem redu, pod pogojem, da se v seznam sestavin doda navedba, kot je »sestavine živila, pripravljenega za uporabo« ali »sestavine v razredčenem živilu«;
 - v primeru mešanic sadja, zelenjave ali gob, kjer nobena od teh mešanic ne prevladuje glede na maso, te sestavine lahko skupaj uvrstijo na seznam sestavin pod oznako »sadje«, »zelenjava« ali »gobe«, ki ji sledi stavek »v spremenljivih deležih«, pri čemer je treba neposredno za tem navesti seznam prisotnih vrst sadja, zelenjave ali gob; v takšnih primerih se mešanica vključi v seznam sestavin v padajočem vrstnem redu glede na maso prisotnih vrst sadja, zelenjave ali gob;
 - v primeru mešanic začimb ali dišav, kjer nobena ne prevladuje glede na maso, se sestavine lahko navedejo v drugačnem redu, pod pogojem, da je na seznamu sestavin navedeno kot »spremenljiv delež«;
 - sestavine, ki predstavljajo manj kot 2% končnega proizvoda, se lahko navedejo po drugačnem vrstnem redu kot ostale sestavine;
 - če se sestavine, ki so istovrstne ali medsebojno nadomestljive, uporabljajo v proizvodnji ali pripravi živila brez spreminjanja njegove sestave, se lahko njegova vrsta ali vsebnost, če predstavljajo sestavine manj kot 2% končnega izdelka, v seznamu sestavin navedejo z navedbo »vsebuje ... in/ali ...«, če je najmanj ena od ne več kot dveh sestavin prisotna v končnem proizvodu. Določba tega odstavka ne velja za aditive in sestavine, navedene v prilogi 4.

- (3) Navedba dodane vode iz tega člena ni obvezna, če:
- se dodana voda pri pripravi živila uporablja samo zato, da se določena zgoščena ali posušena sestavina obnovi;

- je kot tekoči medij, ki se običajno ne zaužije.

15. člen (poimenovanje sestavin)

Sestavine v živilu morajo biti označene s svojim imenom v skladu z 11. členom tega pravilnika, razen:

- sestavin, ki pripadajo eni od kategorij iz priloge 1 in so sestavine drugega živila, ter so lahko označene le z imenom te kategorije; izjema velja za sestavino z označbo »škrob«, ki mora biti vedno dopolnjena z navedbo njegovega specifičnega rastlinskega porekla, če škrob vsebuje gluten;
- sestavin, ki pripadajo eni od kategorij iz priloge 2; označene morajo biti z imenom kategorije, kateremu sledi ime aditiva ali E številka. V primeru, da se ta sestavina funkcionalno uvršča v več kot eno kategorijo, se navede ime tiste kategorije, ki ustreza glavni funkciji aditiva v živilu; izjema velja za »modificiran škrob«, da mora biti, kot sestavina, vedno dopolnjen z navedbo njegovega rastlinskega porekla, če škrob vsebuje gluten;
- arome morajo biti označene v skladu s prilogo 3;
- sestavina, ki je bila obdelana z ionizirajočim sevanjem, mora biti označena v skladu s predpisom, ki ureja označevanje živil, ki so bila obdelana z ionizirajočim sevanjem.

16. člen (navedba količine sestavin)

(1) Navedba količine sestavine ali kategorije sestavin, ki se uporabljajo v proizvodnji ali pri pripravi živila, je obvezna na označbi, kadar je:

- določena sestavina ali kategorija sestavin navedena v imenu živila ali jo končni potrošnik običajno povezuje s tem imenom;
- določena sestavina ali kategorija sestavin poudarjena na označbi z besedami, slikami ali risbami;
- določena sestavina ali kategorija sestavin pomembna za lastnost živila in se zaradi nje razlikuje od živil, s katerimi bi jo končni potrošnik lahko zamenjal glede njenega imena ali videza;
- v živilu vsebnost kofeina več kot 150 mg/l.

(2) Navedba količine iz prejšnjega odstavka ni obvezna za sestavino ali kategorijo sestavin v živilu, ki:

- je že označena kot neto plod;
- katerih količine je potrebno navajati na označbi po določbah predpisov, ki urejajo kakovost živil (*npr. za sadne nektarje, marmelade*);
- se uporabljajo v majhnih količinah za namen aromatiziranja;
- ni takšna, da bi vplivala na izbiro potrošnika, čeprav je le-ta navedena v imenu živila, ker njeno nihanje glede količine ni bistveno za lastnost živila, oziroma se po njej ne razlikuje od drugih istovrstnih živil;
- vsebuje sladila in sladkorje, čeprav so navedena na označbi kot »s sladilom/sladili« ali »s sladkorjem/sladkorji in sladilom/sladili«;
- ima dodane vitamine in minerale, ker morajo biti navedeni v skladu s predpisi, ki urejajo označevanje hranilne vrednosti živil.

17. člen (odstotek količine sestavine)

(1) Količina sestavine ali kategorije sestavin iz prejšnjega člena mora biti izražena kot masni odstotek in mora ustrezati količini sestavine ali sestavin v času njene oziroma njihove uporabe.

(2) Odstotek iz prejšnjega odstavka mora biti naveden v imenu živila, poleg imena ali v seznamu sestavin, skupaj s sestavino ali kategorijo sestavin, na katero se nanaša.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se mora navesti količina sestavin kot masni odstotek v končnem živilu za:

- živila, ki pri segrevanju ali drugačni obdelavi izgubijo vlago,
- živila, ki se prodajajo v zgoščeni ali posušeni obliki ter jih mora končni potrošnik pred uporabo obnoviti,
- sestavine, ki se uporabljajo v zgoščeni ali posušeni obliki in se obnovijo med izdelavo,
- hitro hlapljive sestavine.

18. člen (neobvezna navedba sestavin)

Navedba sestavin ni obvezna v primeru:

- svežega sadja in zelenjave, vključno s krompirjem, ki ni olupljena, narezana ali podobno obdelana;
- vode z dodanim ogljikovim dioksidom, katere opis navaja, da je bila gazirana;
- kisa, ki je proizveden izključno iz ene surovine, katera je navedena v imenu izdelka, pod pogojem, da mu ni dodana nobena druga sestavina;
- sira, masla, fermentiranega mleka in smetani, pod pogojem, da so jim dodane le mlečne sestavine, encimi in mikrobiološke kulture, ki so nujno potrebne za njihovo proizvodnjo ali pa sol, ki je potrebna za proizvodnjo sira, razen v primeru svežega in predelanega sira;
- živil iz ene sestavine, kjer je prodajno ime enako imenu sestavine ali če prodajno ime omogoča, da se lahko ugotovi narava sestavine;
- pijače, ki vsebuje več kot 1,2% vol alkohola; razen za alkoholne pijače s sestavinami, ki bi lahko povzročile alergijo, iz priloge 4 tega pravilnika. Te morajo biti navedene na označbi z besedo »vsebuje«, kateri sledi ime te sestavine ali teh sestavin; takšna navedba pa ni potrebna v primeru, da je ta sestavina s svojim imenom že vključena ali v seznamu sestavin ali v imenu, pod katerim je alkoholna pijača v prometu.

19. člen (živila z dodanim sladkorjem oziroma sladili)

(1) Živilo, ki vsebuje eno ali več dovoljenih sladil, mora biti označeno z označbo »s sladilom(i)«; označba mora biti navedena ob imenu živila.

(2) Živilo, ki vsebuje dodan sladkor in sladilo, mora biti označeno z označbo »z dodanim sladkorjem(i) in sladilom(i)«, ki mora biti navedena ob imenu živila.

(3) Živilo, ki vsebuje sladilo aspartam, mora imeti dodatno navedbo »vsebuje vir fenilalanina«.

(4) Živilo, ki vsebuje več kot 10 odstotkov dodanih poliolov, mora biti označeno z navedbo »prekomerno uživanje ima lahko odvajalni učinek«.

3. Neto količina

20. člen (navedba enote)

(1) Neto količina živila mora biti izražena v litrih, centilitrih, mililitrih, kilogramih ali gramih, kot je ustrezno, v primeru:

- tekočin; v enotah za prostornino,
- drugih izdelkov; v enotah za maso.

(2) Za neto količino iz prejšnjega odstavka se šteje nazivna količina iz predpisa, ki ureja predpakirane izdelke, in mora biti označena v skladu z njim.

21. člen (način označevanja)

(1) Če predpakirana enota živila za prodajo sestoji iz dveh ali več posameznih predpakiranih enot (v nadaljnjem besedilu: pakiranje), ki vsebujejo enako količino enakega izdelka, se mora navesti neto količina vsakega posameznega pakiranja in skupno število teh pakiranj, razen v primeru, če je skupno število posameznih pakiranj jasno razvidno in se jih zlahka prešteje z zunanje strani ter da je dobro vidna najmanj ena navedba neto količine posameznega pakiranja.

(2) Če predpakirana enota živila za prodajo sestoji iz dveh ali več posameznih pakiranj, ki se ne prodajajo posamezno končnemu potrošniku, se mora navesti skupna neto količina in skupno število posameznih pakiranj.

(3) V primeru živil, ki se običajno prodajajo po kosih, navedba njihove neto količine ni obvezna, pod pogojem, da je število kosov jasno vidno, da se jih zlahka prešteje z zunanje strani ali da je njihovo število navedeno na označbi.

(4) Če se trdno živilo nahaja v tekočem mediju, mora označba živila vsebovati tudi navedbo neto količine trdnega živila, ki se označi kot neto plod.

(5) Za tekoči medij iz prejšnjega odstavka se šteje: voda, vodna raztopina soli, slanica; vodna raztopina živilskih kislin, kisov; vodna raztopina sladkorjev in ostalih sladil; sadni ali zelenjavni sokovi v primeru sadja ali zelenjave. Tekočina je lahko tudi zamrznjena ali mešanica navedenih raztopin, pod pogojem, da je tekočina le kot dodatek k osnovnemu živilu in ni odločilna pri odločitvi za nakup.

22. člen (neobvezna navedba)

- Navedba neto količine iz 20. člena tega pravilnika ni obvezna v primeru živil,
- ki lahko precej izgubijo na prostornini ali masi in se prodajajo po kosih ali stehtajo v prisotnosti končnega potrošnika;
 - pri katerih je neto količina manjša od 5 g ali 5 ml, razen v primeru začimb in dišav.

4. Rok uporabnosti

23. člen (definicija)

Rok uporabnosti je datum minimalne trajnosti ali datum uporabe.

24. člen **(datum minimalne trajnosti)**

(1) Datum minimalne trajnosti živila je datum, do katerega živilo ohrani svoje značilne lastnosti, kadar je primerno shranjeno. Označiti se mora z besedami:

- »uporabno najmanj do...«, če datum vključuje navedbo dneva, čemur sledi datum ali podatek, kje na embalaži je datum naveden, ali
- »uporabno najmanj do konca...«, v ostalih primerih, čemur sledi datum ali podatek, kje na embalaži je datum naveden.

(2) Navedbam iz prejšnjega odstavka lahko sledi še opis pogojev za shranjevanje živila, ki jih je treba upoštevati, da zaprti izdelek obdrži svoje značilne lastnosti do navedenega roka uporabnosti.

(3) Datum minimalne trajnosti je sestavljen iz dneva, meseca in leta v nekodiranem kronološkem zaporedju (*xx dan, xx mesec, xx leto*).

- (4) Ne glede na določbo iz prejšnjega odstavka je za živila, ki so uporabna:
- največ tri mesece, dovolj navedba dneva in meseca;
 - več kot tri mesece, vendar ne več kot 18 mesecev, dovolj navedba meseca in leta;
 - več kot 18 mesecev, dovolj navedba leta roka uporabnosti.

25. člen **(datum uporabe)**

(1) Če je živilo z mikrobiološkega vidika hitro pokvarljivo in zaradi tega lahko po krajšem obdobju predstavlja neposredno nevarnost za človekovo zdravje, se mora datum minimalne trajnosti nadomestiti z datumom uporabe. Označen mora biti z besedami »porabiti do«, ki ji sledi navedba datuma ali podatek, kje na embalaži je datum naveden.

(2) Datum uporabe je sestavljen iz dneva, meseca in leta v nekodiranem kronološkem zaporedju (*xx dan, xx mesec, xx leto*).

(3) Poleg datuma uporabe iz prejšnjega odstavka morajo biti navedeni tudi podatki o pogojih shranjevanja živila.

26. člen **(neobvezna navedba)**

Navedba roka uporabnosti ni obvezna za:

- sveže sadje in zelenjavo, vključno s krompirjem, ki ni olupljena, narezana ali podobno obdelana, razen za kalčke iz semen in podobne izdelke, kot so kalčki stročnic;
- pijače, ki vsebujejo 10 vol% alkohola in več;
- osvežilne pijače, sadnih sokovih, sadnih nektarjih in alkoholnih pijačah, namenjenih obratom javne prehrane, ki so polnjene v embalažo, večjo od pet litrov;
- pekovsko in fino pekovsko pecivo, ki se zaradi njihove sestave običajno potroši v 24 urah po njihovi izdelavi;
- kis;
- jedilno sol;
- kristalni sladkor;
- konditorske izdelke, ki vsebujejo skoraj izključno aromatiziran oziroma obarvan sladkor;
- žvečilni gumi in podobne izdelke za žvečenje;
- posamezna pakiranja sladoleda, ki so v skupnem pakiranju.

27. člen
(prepoved prodaje)

Živilo, kateremu je potekel rok uporabnosti, ne sme biti v prometu.

28. člen
(kontrolirana atmosfera)

Živilo, kateremu se je rok uporabnosti podaljšal s pomočjo uporabe plinov za pakiranje, mora biti označeno z navedbo »pakirano v kontrolirani atmosferi«.

5. Označba serije (lot)

29. člen
(pogoji za navedbo serije/lota)

(1) Vsako živilo, ki je v prometu, mora imeti navedeno označbo serije (lot). Za serijo (lot) se šteje enota živila v prometu, ki je predelano, izdelano ali pakirano pod enakimi pogoji.

(2) Serija (lot) mora biti označena jasno in vidno s črko *L* in številko serije, ki skupaj omogočata identifikacijo živila.

30. člen
(neobvezna navedba serije/lota)

Navedba serije (lot) iz prejšnjega člena ni obvezna:

- če je na embalaži naveden rok uporabnosti, ki vključuje v datumu najmanj dan in mesec v tem zaporedju;
- za kmetijske pridelke, ki se prodajajo ali dostavijo na začasno skladiščenje, pripravo ali pakiranje, oziroma se dostavijo do proizvajalcev ali pa se zberejo za takojšnjo uporabo v tehnološki pripravi oziroma predelavi;
- za živila, ki pri prodaji končnemu potrošniku niso predpakirana ali so zapakirana na zahtevo končnega potrošnika oziroma so predpakirana za neposredno prodajo;
- za embalažo, katere največja površina je manjša od 10 cm²;
- za posamezna pakiranja sladoleda, ker mora biti navedba, ki omogoča identifikacijo serije, navedena na skupnem pakiranju.

6. Posebni pogoji shranjevanja ter pogoji uporabe

31. člen
(navedbe pogojev shranjevanja ali uporabe)

Posebne pogoje shranjevanja ali pogoje uporabe je potrebno navesti v primeru:

- če mora končni potrošnik upoštevati določena navodila za shranjevanje živila, ko je bilo že odprto (*npr.* »*po odprtju hraniti v hladilniku*«, »*porabiti v treh dneh*«);
- če so za uporabo živila na voljo različne možnosti (*npr.* »*primerno za zmrzovanje*«);
- če živilo ni primerno za uporabo v določenih okoliščinah (*npr.* »*ni primerno za cvrtje*« ali »*pred uporabo pretresi*«).

7. Ime in naslov proizvajalca

32. člen (navedba imena oziroma firme in naslova oziroma sedeža)

(1) Na označbi živila je potrebno navesti ime in naslov ali firmo in sedež proizvajalca, tistega, ki živilo pakira ali prodajalca, in ki ima naslov ali sedež v eni od držav članic Skupnosti.

(2) Za živila, uvožena iz držav, ki niso članice Skupnosti, je potrebno navesti državo, kjer je bilo živilo proizvedeno.

8. Podatek o kraju porekla

33. člen (navedba kraja ali države porekla)

Podatek o kraju ali državi porekla je obvezen le v primeru, če bi izpustitev tega podatka lahko končnega potrošnika zavedla glede pravega porekla živila.

9. Navodilo za uporabo

34. člen (navedba navodila)

Navodila za uporabo živila se morajo navesti v primeru, če bi živilo brez njih ne bilo možno ustrezno uporabiti. Navedena navodila morajo biti dovolj natančna, tako, da omogočijo končnemu potrošniku primerno pripravo ali uporabo živila.

10. Vsebnost alkohola

35. člen (navedba vsebnosti alkohola)

Vsebnosti alkohola se označuje pri pijačah, ki vsebujejo več kot 1,2% dejanske vsebnosti alkohola. Določa se pri 20 °C in se označi v volumskih odstotkih do največ enega decimalnega mesta natančno. Številčni navedbi sledi označba »% vol, pred njo pa je lahko beseda »alkohol« ali »alk«.

36. člen (dovoljena odstopanja)

Pri navedbi vsebnosti alkohola so dopustna pozitivna in negativna odstopanja, in sicer za:

- pivo, ki ima največ 5,5 % vol alkohola: 0,5 % vol;
- pivo, ki ima več kot 5,5 % vol alkohola: 1,0 % vol;
- pijače, ki vsebujejo macerirano sadje ali dele rastlin: 1,5 % vol;
- druge pijače: 0,3 % vol.

11. Vsebnost kinina in kofeina

37. člen (način označevanja)

(1) Pijače, ki so namenjene za prehrano ljudi, ali pijače, ki po obnovitvi zgoščenega ali posušenega izdelka vsebujejo kofein iz kateregakoli vira v količini, ki presega 150 mg/l, morajo imeti na označbi v istem vidnem polju, kot je ime živila, navedbo: »visoka vsebnost kofeina«. Ob navedbi mora biti v oklepajih označena vsebnost kofeina v mg/100 ml.

(2) Določba prejšnjega odstavka se ne uporablja za pijače na osnovi kave ali čaja ali ekstrakta kave ali čaja, ki v imenu izdelka vključujejo izraz »kava« ali »čaj«.

(3) Če se kinin oziroma kofein uporabljata v proizvodnji in pripravi živil kot aroma, morata biti navedena v skladu s 4. točko priloge 3.

12. Vsebnost alergenih substanc

38. člen (način označevanja)

(1) Vse sestavine, ki so se uporabile pri proizvodnji živila in so še vedno prisotne v končnem proizvodu, čeprav v spremenjeni obliki, in so navedene v prilogi 4, ali ki izvirajo iz sestavin, navedenih v tej prilogi, se morajo navesti na označbi, z jasnim sklicevanjem na ime sestavine, iz katere izhajajo.

(2) Navedba iz prejšnjega odstavka ni potrebna, če se ime, pod katerim se živilo prodaja, jasno nanaša na takšno sestavino.

(3) Ne glede na b), c) in d) točke tretjega odstavka 12. člena tega pravilnika, se vse snovi, ki so se uporabile za proizvodnjo živila in so še vedno prisotne v končnem proizvodu, čeprav v spremenjeni obliki, in ki izvirajo iz sestavin, navedenih v prilogi 4, štejejo kot sestavina in se navedejo na označbi, z jasnim sklicevanjem na ime sestavine, iz katere izhajajo.

(4) Za izdelke iz sestavin, ki so navedeni v prilogi 6, ki je sestavni del tega pravilnika, se ne uporabljajo prvi, drugi in tretji odstavek tega člena.

(5) **(črtan).**

39. člen (redno preverjanje)

Seznam iz priloge 4 se mora redno preverjati in po potrebi dopolnjevati na podlagi znanstvenih raziskav. Prvič se ga ponovno preveri najpozneje 25. novembra 2005.

12.a Statusno preoblikovanje oziroma prevzem

39.a člen

(statusno preoblikovanje oziroma prevzem)

Za domačo proizvodnjo lahko gospodarske družbe, ki so se statusno preoblikovale v skladu s predpisi o gospodarskih družbah oziroma kadar je bil izveden prevzem v skladu s predpisi o prevzemih, na embalaži ohranijo navedbo firme, ki so jo uporabljale pred statusnim preoblikovanjem oziroma pred prevzemom, in sicer do porabe zalog te embalaže oziroma največ 2 leti od statusnega preoblikovanja oziroma prevzema.

[Priloga 1: Sestavine, ki so lahko označene samo s splošnim imenom kategorije](#)

[Priloga 2: Kategorije sestavin \(aditivi\), ki morajo biti označene z imenom kategorije in navedbo specifičnega imena ali E številke](#)

[Priloga 3: Označevanje arom na seznamu sestavin](#)

[Priloga 4: Sestavine, ki lahko povzročajo alergijo](#)

[Priloga 5: Vrste živil](#)

[Priloga 6: Izdelki iz sestavin](#)

Pravilnik o splošnem označevanju predpakiranih živil (Uradni list RS, št. [50/04](#)) vsebuje naslednjo prehodno in končne določbe:

»III. PREHODNA IN KONČNE DOLOČBE

40. člen (prehodno obdobje)

(1) Izjeme iz drugega odstavka 13. člena, četrte, šeste in sedme alineje 14. člena, šeste alineje 18. člena tega pravilnika ter način označevanja sestavin iz 38. člena tega pravilnika morajo biti označene v skladu s tem pravilnikom najpozneje do 25. novembra 2005.

(2) Predpakirana živila iz prejšnjega odstavka, ki so proizvedena in označena pred 25. novembrom 2005, so lahko v prometu do porabe zalog.

41. člen (prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati pravilnik o splošnem označevanju predpakiranih živil (Uradni list RS, št. 30/99 in 59/99).

42. člen

(uveljavitev)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Popravek Pravilnika o splošnem označevanju predpakiranih živil (Uradni list RS, št. [58/04](#)) popravlja 41. člen pravilnika tako, da se glasi:

»41. člen
(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati pravilnik o splošnem označevanju predpakiranih živil (Uradni list RS, št. 71/00, 71/02 in 3/03).«.

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o splošnem označevanju predpakiranih živil (Uradni list RS, št. [43/05](#)) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

10. člen

(1) Predpakirana živila, ki vsebujejo glicirizinsko kislino in amonijevo sol te kisline, morajo biti označena v skladu s tem pravilnikom od 20. maja 2005 dalje.

(2) Predpakirana živila iz prejšnjega odstavka, ki niso označena v skladu s tem pravilnikom, ne smejo biti več v prometu od 20. maja 2006 dalje.

(3) Predpakirana živila iz prvega odstavka tega člena, ki niso označena v skladu s tem pravilnikom in so bila označena pred 20. majem 2006, so lahko v prometu do porabe zalog.

11. člen

Predpakirana živila, ki so v embalaži ali posodi, katerih največja površina je manjša od 10 cm² in vsebujejo sestavine, ki bi lahko povzročile alergijo, morajo biti označena v skladu s tem pravilnikom najpozneje do 25. novembra 2005.

(2) Predpakirana živila iz prejšnjega odstavka tega člena, ki niso označena v skladu s tem pravilnikom in so bila označena pred 25. novembrom 2005, so lahko v prometu do porabe zalog.

12. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o splošnem označevanju predpakiranih živil (Uradni list RS, št. [83/05](#)) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

»PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

5. člen

Izdelki, navedeni v prilogi 6, se ne smejo navajati na označbi živil do 25. novembra 2007.

6. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 25. novembra 2005.«.

Pravilnik o spremembah Pravilnika o splošnem označevanju predpakiranih živil (Uradni list RS, št. [115/05](#)) spreminja 40. člen pravilnika tako, da se glasi:

»40. člen
(prehodno obdobje)

(1) Izjeme iz drugega odstavka 13. člena, četrte, šeste in sedme alineje 14. člena, šeste alineje 18. člena tega pravilnika ter način označevanja sestavin iz 38. člena tega pravilnika morajo biti označene v skladu s tem pravilnikom najpozneje do 25. novembra 2005.

(2) Določba četrtega odstavka 38. člena tega pravilnika se uporablja do 25. novembra 2007.

(3) Predpakirana živila iz prejšnjega odstavka, ki so proizvedena in označena pred 25. novembrom 2005, so lahko v prometu do porabe zalog.«;

ter vsebuje naslednjo končno določbo:

»6. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Pravilnik o spremembi Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o splošnem označevanju predpakiranih živil (Uradni list RS, št. [115/05](#)) črta 5. člen Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o označevanju predpakiranju živil (Uradni list RS, št. [83/05](#)):

»5. člen
(črtan)«;

ter vsebuje naslednjo končno določbo:

»2. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Pravilnik o spremembah in dopolnitvi Pravilnika o splošnem označevanju predpakiranih živil (Uradni list RS, št. [118/07](#)) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

»PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

4. člen

(1) Predpakirana živila, ki so proizvedena in označena v skladu s prilogo 4 Pravilnika o splošnem označevanju predpakiranih živil (Uradni list RS, št. 50/04, 58/04 - popr., 43/05, 64/05 - popr., 83/05 in 115/05), so lahko v prometu najkasneje do 23. decembra 2008.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka so lahko predpakirana živila, ki so proizvedena in označena v skladu s prilogo 4 Pravilnika o splošnem označevanju predpakiranih živil (Uradni list RS, št. 50/04, 58/04 - popr., 43/05, 64/05 - popr., 83/05 in 115/05) pred 23. decembrom 2008, v prometu do porabe zalog.

(3) Predpakirana živila, ki so proizvedena in označena v skladu s prilogo 6 Pravilnika o splošnem označevanju predpakiranih živil (Uradni list RS, št. 50/04, 58/04 - popr., 43/05, 64/05 - popr., 83/05 in 115/05), so lahko v prometu najkasneje do 31. maja 2009.

(4) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka so lahko predpakirana živila, ki so proizvedena in označena v skladu s prilogo 6 Pravilnika o splošnem označevanju predpakiranih živil (Uradni list RS, št. 50/04, 58/04 - popr., 43/05, 64/05 - popr., 83/05 in 115/05) pred 31. majem 2009, v prometu do porabe zalog.

5. člen

Ta pravilnik začne veljati 23. decembra 2007.«.